

ควรรูษา..พระพิมเนศ..อย่างไร?

นำเสนอเมื่อ : 10 พ.ค. 2552

ควรรูษา 'พระพิมเนศ' อย่างไร?

ขอขอบคุณ : หนังสือพิมพ์คมชัดลึก

พระพิฆเนศ เป็น “เทพ” ที่ชาวโลกรู้จักและให้ความเคารพนับถือกันมากที่สุด โดยเฉพาะชาวอินเดีย ต่างยกย่องว่าเป็นเทพที่มีความเป็น "เลิศ" ในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จสมหวังในชีวิต หน้าที่การงาน สติปัญญา โชคลาภ ขจัดอุปสรรคทั้งหลาย ฯลฯ

จึงนับเป็นเทพที่ผู้คนทุกสาขาอาชีพ ต่างให้ความเคารพนับถือกันมากที่สุด พระพิฆเนศ เป็นเทพที่มีรูปลักษณ์แปลกแตกต่างไปจากเทพองค์อื่นๆ

เพราะมี เศียรเป็นช้าง ลำตัวอ้วนพุงพลุ้ย มีหลายมือ ถือสิ่งของต่างๆ ที่ล้วนสื่อความหมายในทางดีงามทั้งสิ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า...ชาวไม่กี่ปีนี้ ในเมืองไทยได้มีผู้สักการบูชา พระพิฆเนศ กันมากขึ้น

จนมีการสร้างรูปเคารพของท่านออกมาอย่างต่อเนื่อง นับถึงวันนี้ก็หลายรุ่นแล้ว

ขณะเดียวกันก็มีผู้ก่อตั้ง พิพิธภัณฑสถานพระพิฆเนศ ขึ้นมาด้วย

พิพิธภัณฑสถานที่ตั้งอยู่ที่ ต.ยางคราม กิ่งอำเภอต๋อยหลวง จ.เชียงใหม่ (ถนนสายเชียงใหม่-ฮอด (อินทนนท์) หลัก กม.ที่ ๓๕)

โดยมี อาจารย์ปัทมพร ทิรคานนท์ (ไม่ค์) เป็นผู้อำนวยการ

ทุกวันนี้มีผู้สนใจเขาไปชมพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้อย่างต่อเนื่องทุกวัน

โดยเฉพาะวันเสาร์วันอาทิตย์และวันหยุดราชการ จะมีมากเป็นพิเศษ

พร้อมกันนั้นก็ยังมีหลากหลายคำถาม ที่มีผู้สงสัยใคร่รู้ สอบถามไปทางพิพิธภัณฑสถานอยู่เสมอ

อาทิ ทำไมพระพิฆเนศจึงมีปางต่างๆ มากมาย? และจะบูชาปางไหนดี?

เรื่องนี้ อ.ปัทมพร กล่าวว่า การสักการบูชา พระพิฆเนศ มีมานานหลายพันปี หลายยุคหลายสมัย

จึงมีลัทธิการบูชามากมาย เช่น บูชาตามจักราศี บูชาตามสี บูชาตามวันเกิด

แต่ความเป็นจริงแล้ว การบูชาตามวันเกิด (เกิดวันไหนบูชาปางไหน) หรือการบูชาตามราศี (เกิดราศีไหนบูชาปางไหน)

จะได้รับความนิยมนิยมเพียงเฉพาะในช่วงพุทธศตวรรษที่ 10 เท่านั้น

แต่ในทุกวันนี้แทบจะไม่เป็นที่นิยมในประเทศอินเดียเลย

(ชาวอินเดียจึงเลือกบูชาปางไหนก็ได้ ไม่เกี่ยวกับราศี วันเกิด ปีเกิด หรือดวงก่อนบูชา

เพราะถือว่าพระพิฆเนศทุกพระองค์ก็คือพระพิฆเนศองค์เดียวกันทั้งโลก)

แต่การบูชาที่ได้รับความนิยมและแพร่หลายมากที่สุดในปัจจุบัน คือ การบูชาตามสายงานอาชีพของตน

(ทั้งงานด้านไหน ในบูชาปางที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนั้นๆ จะเหมาะสมกว่า)

อ.ปัทมพร ได้ให้คำตอบว่า การบูชาพระพิฆเนศ ก็เหมือนกับการบูชาพระบูชาเทพทั่วๆ ไป

เรียกว่าอามิสบูชา

คือ การถวายสิ่งของต่างๆ อาทิ ดอกไม้ รูป เทียน และผลไม้ (ห้ามเนื้อสัตว์ทุกชนิด)

ดอกไม้ ที่ถวายการบูชาควรจะเป็นดอกไม้สีสด เช่น ดาวเรือง ชบา กุหลาบ ฯลฯ

รูป เทียน กายาน จะจุดก็ดอกก็ใด ไม่ต้องไปกังวลใจนัก

เพราะจุดประสงค์การจุดรูปเทียนหรือกายานก็เพื่อการถวายกลิ่นหอมและถวายควันเท่านั้นเอง

ผลไม้ นั้นเป็นอะไรก็ได้ตามฤดูกาล และควรจะเป็นผลไม้ที่คนกินได้จริงๆ

เช่น กลวยดิบ นั้นคนกินไม่ได้ก็ไม่ควรนำถวาย นอกจากนี้ก็มี นมสด นมเปรี้ยว โยเกิร์ต ก็ถวายได้ทั้งนั้น

การถวายสิ่งของขึ้นอยู่กับศักยภาพและความพร้อมของแต่ละบุคคล

ไม่ใช่ฟุ่มเฟือยและไม่ตองยากลำบากเกินไป

เพราะพระเจ้าหรือเทพ จะไม่ถามเราว่า วันนี้เราจุดธูปก็ดอก สวดมนต์ก็จบ นั่งสมาธิก็ชั่วโมง

ถวายผลไม้อะไรบ้าง?

แต่พระองค์จะถามเราว่า เราทำทุกอย่างด้วยอาการอย่างไร? (ตั้งใจหรือไม่ มีจิตศรัทธาที่แรงกล้าหรือไม่)

จงไว้วางใจ ดอกไม้เพียงดอกเดียวก็แทนความรัก ความศรัทธา ที่เรามีต่อพระองค์ได้แล้ว

คราวนี้ก็มาถึงเรื่อง การประดิษฐานองค์พระพิฆเนศ ควรหันไปทางทิศไหนถึงจะดี?

อ.ปัทมพร ให้คำตอบว่า ควรจะหันหน้าไปทาง ทิศเหนือ หรือ ทิศตะวันออก ถือเป็นทิศมงคล

ถ้าเป็นร้านค้า ควรหันหน้าออกหน้าร้านเป็นการดีที่สุด

แต่ทั้งหมดนี้ ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของแต่ละสถานที่ ไม่ถือเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวเสมอไป

การที่เราเคร่งครัดอยู่กับการจัดวางองค์พระหรือองค์เทพนั้น ถือเป็นเรื่องที่ไร้สาระ

เพราะพระองค์จะเสด็จสถิตอยู่ทั่วไปในทุกหนทุกแห่ง ขอให้จัดวางไว้ในสถานที่อันเหมาะสมก็แล้วกัน

ทั้งนี้โดยคำนึงสภาพของที่อยู่อาศัยแต่ละคน ซึ่งย่อมไม่เหมือนกัน

คนมีฐานะมีบ้านใหญ่โต ก็อาจจะมีห้องพระสวนตัว ก็จัดตั้งในห้องพระได้

คนที่บ้านเล็กๆ บ้านทาวนเฮาส์ หรือคอนโด พื้นที่มีจำกัดก็สามารถวางบนหลังตู้ บนโต๊ะ หรือหิ้งพระก็ได้ทั้งนั้น

พระพิฆเนศ เป็นเทพแห่งปัญญา การกระทำใดๆ หรือการบูชาใดๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดสติปัญญา

จึงไม่ใช่หนทางไปสู่พระองค์

คือ ไม่ใช่การบูชาพระพิฆเนศ ทุกอย่างจะต้องปฏิบัติอย่างผู้มีสติปัญญา

จึงจะถือว่าเป็นการสักการบูชาพระพิฆเนศอย่างแท้จริง

อวิชา ไม่ได้หมายถึงความ ไม่รู้ อย่างเดียว แต่อาจจะหมายถึง ความรู้ที่มีอยู่มากมาย แต่เป็นความรู้ที่ผิด

อ.ปัทมพร กล่าวในตอนท้ายว่า การศึกษาชั้นตอนต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจก่อน จึงเริ่มบูชา

จะนำมาซึ่งความสำเร็จความสมหวัง และปัญญาอย่างแท้จริง อย่าได้บูชาตามกระแสนิยม

เพราะจะเป็นเสียเวลาเปล่าๆ

ขอขอบพระคุณ - หนังสือพิมพ์คมชัดลึก